

LYR AV GLEDE • NÅR JAKTHUNDEN FORSVINNER • INNVANDRET ELLER UTSATT ULV?

Villmarksliv

Jakt og sportsfiske - www.villmarksliv.no Løssalg kr 69,-

Nummer 4 | 2006

**NORGES BESTE
FISKEPLASSER:
SKJERJA**

**FUGLEINFLUENSAEN:
FUGLEJAKTA TRUET**

**VILLMARKSKJENDISER:
SNØ, SPADE OG
SOVEPOSE**

Nå biter sjøørreten

TIPSENE SOM *FAKTISK* VIRKER:

- METODE • TEKNIKK • FARGEVALG
- UTSTYR • FISKEPLASSER

12 KAN DE NOK OM FRILUFTSLIV?
**SPORTSBUTIKKER
TESTET**

6 0 0 0 4

7 0230641077071

bc	707	4
----	-----	---

DACHS MOT BASSET: Unghund

To unghunder, én dachs og én basset. To rådyrjegere med ulike referanser og preferanser. Hvordan vil det ende?

Tekst: Thor Olav Moen|Foto: Yngve Ask

HÅVARD HOVRERAK FRA KRISTIAN-SAND er en ivrig rådyrjeger. Han har fire dachshunder og driver familieoppdrett under navnet Råtassen Kennel. Hundene hans må sies å være over gjennomsnittet prestasjonsmessig. Og når det gjelder matfar, tar vi ikke munnen for full hvis vi gir maks poeng for jaktlyst...

Hovrerak er overbevist' dachsmann.

Han mener dachser har den optimale drevfarten, og at de er flinke til å finne dyr. Dessuten liker han deres evne til å få dyra til å bukte trangt. Ja, han liker kort og godt rasen.

JAKT- OG FAMILIEHUND

Undertegnede er også ivrig rådyrjeger. Jeg har vært på rådyrjakt med dachs, drever, beagle og basset, for ikke å glem-

duellen

me kortdrivere som wachtelhund og tysk jaktterrier.

At valget til slutt falt på petit basset griffon vendeen, var mye tuftet på at samboer og barn var vel så begeistret for oppsynet på disse «labbetussene» som for dachs.

Jaktmessig har jeg sett mange bra dachser, bassetter og andre kortbeinte hunder. At alle er til å være i hus, hytte,

båt og bil med, har jeg også førstehåndskjennskap til...

RÅTASSTIPS

Hovrerak har jaget inn en rekke dachser. Hovedregelen hans er å bruke god tid med en unghund.

– Det kan jeg nesten ikke få stresset nok. Hunden må bli skogsvant og lære seg å slå ut og søke på egen hånd. Da

nytter det ikke å gå med dem og «dytte og true». Satt på spissen er to termosser kaffe, sovepose og en bunke pornoblader det beste man kan ta med seg i skauen når du skal jage inn en unghund. Hundepailer og dårlig tid er det verste som finnes, sier Hovrerak.

Han er også opptatt av viktigheten av ikke å slippe en unghund for tidlig og vente for mye av den. Videre oppfordrer

DEN ER MINI!
Hundene «slåss» om byttet.

☛ **«BORTESEIER»:** Krutt snublet over en bukk, og dermed endte det med borteseier for gjestejegerne. Fra venstre: Håvard Hovrerak, Jon Løyland og artikkelforfatteren. (Foto: Yngve Ask)

☛ **BIANCA** i full fart. Hvem av de to bikkjene vinner dagens duell?

☛ **KRUTT:** Det går unna når basseten er i søk.

☛ **ENDELIG:** Jeg fikk ikke gleden av å felle det første dyret for unghunden min, men jeg fikk gleden av at det skjedde, og jeg ble svært glad da Jon Løyland trakk av.

han til å lære valpen å søke, så kan vilt-delen komme seinere. Da faller tingene naturlig, og når losene kommer, kan man felle et vilt så hunden forstår hva den skal jage på.

– Husk at de er «unger» fram til to års alder. Derfor er det viktig å la hunden få tid, og ikke stresse den i starten. For å lykkes med en hund, er det viktig å få valp etter foreldre med godt gemytt og sterke drevlinjer. Der er også viktig at det utstillingsmessig ligger til grunn for at man skal ha en hund som er anatomet godt bygget for å fungere i terreng og skog.

– Skal hunden brukes som drevhund, bør valpekjøperen være ekstra oppmerksom på hundens stamtavle før han/hun gjør sitt valg. For stort innslag av rene utstillingshunder og/eller hiblod, kan vanskeliggjøre, til og med umuliggjøre, et godt resultat, avslutter Hovrerak.

HJEMMEBANE

Vi er på Hovreraks hjemmebane. Her er både han og bikkjene kjent. Jeg har vært ute en del turer med min drøyt ett år gamle basset. Han har hatt et knippe korte loser, men det er ikke felt dyr for ham ennå. Han har jaget godt nok til fel-

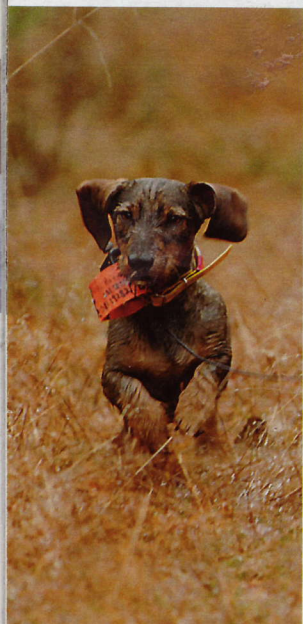
ling, men båndtvangen opphører som kjent før rådyrjakta begynner... Hovrerak har vært ute med unghunden sin langt oftere, og felt et par dyr for den unge tispas.

Bianca får fordelene av hjemmebane og slippes først. Gjesten tildeles godposten av den høflige verten. Det går litt tid, men ingenting skjer. Så begynner Bianca å støyte på fot. Det fortsetter hun med ganske lange, men det blir ikke uttak og los. Til slutt kobles hun og slippes i nytt drev i et annet område. Dette skjer to ganger. Tre slipp, ingen los. Hovrerak er ikke fornøyd.

BORTESEIER

Så er det utfordrerens tur, min basset som lyder navnet Krutt. Heller ikke for ham løsner det med en gang. Han er ute i korte søk, men jeg synes han har vært flinkere på hjemmebane. Også han får en ny sjanse i et nytt terrengavsnitt. Igjen er det så som så med utslagene. Men til slutt nærmest snubler vi over en bukk. Og da blir det liv!

Dachseieren synes nok det går litt vel fort, men samtidig er han overrasket over det sterke og godt hørbare losmålet. Det blir ikke lange losen, men etter drøyt 20 minutter setter grunneier og postskytter Jon Løyland punktum. Det første rådyret er skutt for unghun-

«Hundepeiler og dårlig tid er det verste som finnes når du skal jage inn en unghund.»

den min! Jeg kan slett ikke klage. Turen endte altså 1–0 til basset. På forhånd var det imidlertid 2–0 i dachsens favør.

STATUS

Ved sesongslutt gjør vi opp status: Hovrerak har vært mye ute med hunden sin, og det er blitt fem rådyrfall og mange fine loser på halvannen til to timer. Hovrerak mener dermed det jaktlige er på plass, så høsten 2006 blir det jaktprø-

ver med hunden, som han håper skal bli hans fjerde jaktchampion siden 1978.

Jeg har felt ett rådyr i los for egen hund, i tillegg til to dyr felt av poster. Totalt er det felte tre rådyr for hunden, som var 15 måneder da jakta ble avblåst. I tillegg har det blitt mye «stang ut». Ingen loser over én time er notert foreløpig. Losene har ligget på rundt 30–45 minutter.

Konklusjonen må bli at vi har å gjøre med to hunder som tegner til å bli gode

jakthunder, hver med sine fordeler og ulemper. Enkelt sagt: Dachsen har sin styrke i at dyra bukter trangere og saktere. Basseten oppveier langt på vei ulempen i den betydelig større drevhastigheten med at den rekker over mer terreng, og sånn sett sørger for svært effektive jaktdager. Hovrerak er fortsatt dachsmann, jeg foretrekker fortsatt basset. Men han ble imponert over losmålet til Krutt! ●

Biancas vei til jakt-hund

Bianca er ei fin, ung tisper som oppdretter og eier Håvard Hovrerak har stor tro på – med rette skal det vise seg!

Etter den første skogsturen med Bianca, sju måneder gammel, kunne han konstatere at valpen var nysgjerrig og ikke viste noen tegn til å være redd. Etter hvert ble det mange turer for å gjøre hunden skogsvant og trene litt søk. Det gikk sakte framover, men sin unge alder til tross viste hunden god jaktlyst.

Etter én måneds tid stabiliserte søkene seg på fem–ti minutter. Hunden ville fortsatt helst ha med eieren, og «maste» mye. Hovrerak lever etter reglene om at kunsten er å sitte i ro og la hunden bli lei. I ett tilfelle tok det fire timer før hunden stakk ut i 15 minutters søk. Søkene økte til 15 minutter da hunden rundet ni måneder.

På etterjulsvinteren løsnet det. Før hunden rundet året, hadde den hatt flere fine loser, men det ble av naturlige årsaker ikke felt for henne.

I løpet av våren trente hund og eier på blodspor, og gikk til førstepremie. Så tok ekvipasjen ferskspørprøve på rådyr, og Bianca ble godkjent som ettersøkshund. Da båndtvangen opphørte 21. august, begynte tospannet å trene litt oppfriskning av søksarbeidet. Det ble små søk i starten, men søkslengden økte etter hvert.

JAKTPREMIERE

25. september hadde Håvard Hovrerak med seg en post i hjemmeterranget:

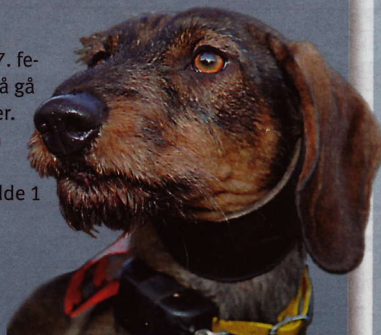
– Odd gikk på post, og jeg slapp hunden. Etter 14 minutters søk begynte hun å støte ivrig på fot, og så gikk losen. Dyrene buktet fint rundt oss i en times tid før de la ut på en lengre tur. Da jeg hørte at hun var på vei mot uttaket, smalt det to skudd fra børsa til Odd. To kje hadde falt.

Bianca, som var drøye halvannet år, var stille og litt skeptisk på fallet i starten, men begynte ganske snart å buste dyrene. Jeg var en stolt hundeeier den dagen, sier Hovrerak.

UTSTILLING

Bianca var på sin første utstilling 27. februar. Hund og eier hadde trent på å gå i bånd og andre utstillingsmomenter. Bianca stilte i juniorklasse sammen med fire andre hunder, og fikk 1. premie. Hun gikk videre, og oppnådde 1 JK, 2 JKK og HP.

– Vi var naturligvis strålende fornøyde! avslutter Hovrerak.

Krutts vei til jakthund

Jeg har hatt hund før. En elghund som sant å si ikke har blitt all verden. Min samboer har også hatt hund tidligere; en schnauzer. Nå skal vi kjøpe hund sammen. Det må bli et kompromiss...

Jeg vil ha en ny elghund, eller en rådyrhund, kanskje en dachs. Uansett skal jeg ha jakthund. Det er rådyr og elg jeg jakter mest, og drivende hunder jeg foretrekker. Samboeren vil ha en schnauzer. Helst. Uansett vil hun ikke ha stor hund, ikke dachs, og hun vil ha hund med bart og mye pels. Kompromisset blir petit basset griffon vendeen...

SJARMERENDE KOMPROMISS

Valpen kjøpes i Sverige i november 2004. Den har gode jaktlinjer. Begge de nybakte «foreldrene» faller pladask for den sjarmende rampegutten. Også «surrogatmoren» med fire bein, den voksne elghundtispa, slår seg til ro med det nye familiemedlemmet. De to jentene mine trives også i selskap med valpen.

Vi synes selv fordelingen av arbeidsoppgavene med hunden er ganske smart: Samboeren min går på dressurkurs og tar seg av grunnopplæringen. Jeg skal etter hvert gjøre unghunden til jakthund.

Vår og sommer går med til flytting, oppussing og ferie. Jeg hadde tenkt å gå noen blodspor og få hunden godkjent som ettersøkshund før båndtvangen ble opphevet, men det ble med tanken...

LOS PÅ FØRSTE FORSØK

21. august er jeg ute i det hjemlige rådyrterranget med hunden, som nå er 11 måneder. Han har vært løs noen ganger før, og har faktisk jaget rådyr noen minutter ved en anledning i mars. Utslagene er ikke all verden, men han er godt ute av synsvidde. En liten los blir det også; ti minutter noteres. Det skal sies at hundeførers lokalkjennskap og erfaring fra rådyrjakt i området ble brukt for hva det er verdt.

Utover høsten blir det en del turer i skogen, noen med korte loser, andre ganger finner vi ikke dyr. Det fine er at loslengde og utslagene øker, nær sagt for hver tur. Jeg skulle ønske jeg kunne brukt mer tid med unghunden, men det skal jakes elg fra 25. september og en ukens tid. Derfor ble ikke det første dyret felt for Krutt før godt ut i oktober.

Dagen før lille julaften stiller jeg, kanskje litt for tidlig, på jaktprøve. I løpet av de fire timene prøven varer, finner ikke hunden dyr, men dommeren synes han har gode utslag og tegner godt. Vi har planer om å stille på et par prøver i løpet av våren. Og jeg ser fram til jaktstart til høsten!

